

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 20 marca 2020 r.

Pozycja 104

POSTANOWIENIE z dnia 25 czerwca 2019 r. Sygn. akt Ts 40/18

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Piotr Tuleja,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej M.J. w sprawie zgodności:

- 1) art. 217 § 3 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 155, ze zm.) w zakresie zwrotu „lub okoliczności sporne zostały już dostatecznie wyjaśnione” z art. 45 ust. 1 w związku z art. 24; art. 24 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) art. 328 § 1a ustawy, o której mowa w punkcie pierwszym z art. 45 ust. 1 w związku z art. 176; art. 176 ust. 1 i art. 24 Konstytucji,

p o s t a n a w i a:

odmówić nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej z 5 marca 2018 r. (data nadania) M.J. (dalej: skarżący) wystąpił z żądaniem określonym w komparycji niniejszego postanowienia.

Skargę konstytucyjną wniesiono w związku z następującą sprawą.

Sąd Rejonowy w K. Wydział V Gospodarczy, wyrokiem z 21 sierpnia 2015 r. (sygn. akt [...]) oddalił powództwo skarżącego przeciwko Sp. z o.o. Sp. k. o zapłatę oraz zasądził na rzecz pozwanej zwrot kosztów postępowania.

Sąd Okręgowy w K. XII Wydział Gospodarczy Odwoławczy, wyrokiem z 23 sierpnia 2016 r. (sygn. akt [...]) oddalił apelację skarżącego i orzekł o kosztach postępowania.

Sąd Rejonowy w T. I Wydział Cywilny, postanowieniem z 16 października 2017 r. (sygn. akt [...]), oddalił wniosek skarżącego o ustanowienie pełnomocnika z urzędu „w celu sporządzenia skargi konstytucyjnej”.

Sąd Okręgowy w K. III Wydział Cywilny Odwoławczy, postanowieniem z 6 grudnia 2017 r. (sygn. akt [...]), oddalił zażalenie na powyższe postanowienie.

W ocenie skarżącego, art. 217 § 3 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 155, ze zm.; obecnie: Dz. U. z 2018 r. poz. 1360, ze zm.; dalej: k.p.c.) narusza jego konstytucyjne prawo do sądu (art. 45 ust. 1 Konstytucji) oraz konstytucyjną zasadę ochrony pracy (art. 24 Konstytucji). Natomiast zakwestionowanemu

art. 328 § 1a k.p.c. zarzucił on naruszenie prawa do sądu (art. 45 ust. 1 Konstytucji) w związku z naruszeniem zasad dwuinstancyjności postępowania sądowego (art. 176 ust. 1 Konstytucji) i ochrony pracy (art. 24 Konstytucji).

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje.

1. Na podstawie art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072, ze zm.; dalej: u.o.t.p. TK), skarga konstytucyjna podlega wstępnemu rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym. Trybunał wydaje postanowienie o odmowie nadania skardze dalszego biegu, gdy nie spełnia ona określonych przez prawo wymagań lub gdy jest oczywiście bezzasadna. Mając na względzie art. 67 ust. 1 u.o.t.p. TK, Trybunał orzekając, zarówno w rozpoznaniu wstępnym jak i merytorycznym, związany jest – co do zasady – zakresem zaskarżenia wskazanym w skardze konstytucyjnej.

2. Normy prawne kwestionowane w skardze konstytucyjnej.

2.1. Pierwszym kwestionowanym przepisem jest art. 217 § 3 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 155, ze zm.; obecnie: Dz. U. z 2018 r. poz. 1360, ze zm.; dalej: k.p.c.), zgodnie z którym „sąd pomija twierdzenia i dowody, jeżeli są powoływane jedynie dla zwłoki lub okoliczności sporne zostały już dostatecznie wyjaśnione”. Skarżący wskazał, że orzekające w jego sprawie sądy, powołując się na ten przepis, uznały sprawę za dostatecznie wyjaśnioną „już po przesłuchaniu dwóch świadków”. Sposób naruszenia swoich konstytucyjnych wolności i praw, skarżący upatruje w nieprzeprowadzeniu przez sąd wszystkich dowodów, o przeprowadzenie których wnosił. W uzasadnieniu skargi, wskazał także na szereg nieprawidłowości, których jego zdaniem dopuścić się miały orzekające w sprawie sądy, w tym nierozpoznanie całości materiału dowodowego oraz chaotyczne sporządzenie transkrypcji uzasadnienia wyroku.

Należy w tym miejscu przypomnieć, że dyskrejonalna władza sędziego – w granicach wyznaczonych przez Konstytucję i ustawy – jest legitymowanym, realnie koniecznym narzędziem rozstrzygania sporów i nie uzasadnia zarzutu niekonstytucyjności, lecz przeciwnie – podlega konstytucyjnej ochronie (zob. wyrok TK z 27 września 2012 r., sygn. SK 4/11, OTK ZU nr 8/A/2012, poz. 97).

2.2. Drugim przepisem jest art. 328 § 1a k.p.c. Należy jednak zaznaczyć, że takiej jednostki redakcyjnej ustawa k.p.c. nie zawierała, ani nie zawiera. Z treści uzasadnienia skargi konstytucyjnej wynika natomiast, że pisząc o art. 328 § 1a k.p.c., skarżący zdaje się kwestionować art. 328 § 1¹ k.p.c. Treść tego przepisu jest następująca: „Jeżeli przebieg posiedzenia jest utrwalany za pomocą urządzenia rejestrującego dźwięk albo obraz i dźwięk, uzasadnienie może być wygłoszone po ogłoszeniu sentencji wyroku i utrwalone za pomocą tego urządzenia, o czym przewodniczący uprzedza przed wygłoszeniem uzasadnienia. W razie wygłoszenia uzasadnienia na posiedzeniu nie podaje się odrębnie zasadniczych powodów rozstrzygnięcia.”.

W ocenie skarżącego „przedmiotowa norma prawna narusza zasady przyzwoitej legislacji oraz sprawiedliwego rozpoznania sprawy przez sąd oraz prawo do możliwości skutecznego skorzystania ze środka zaskarżenia”, ponieważ transkrypcja uzasadnienia wyroku Sądu Rejonowego w Krakowie była sporządzona chaotycznie i nie zawierała oceny części materiału dowodowego, a także w sposób niepełny wyjaśniała motywy rozstrzygnięcia.

3. Trybunał stwierdził, że istotą zarzutów skarżącego nie jest naruszenie jego konstytucyjnych wolności lub praw przez kwestionowane w skardze normy prawne, lecz przez wadliwe, niezgodne z wartościami konstytucyjnymi, zastosowanie tych norm.

Należy więc przypomnieć, że jednym z warunków nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu, określonym w art. 79 ust. 1 Konstytucji i skonkretyzowanym w art. 53 ust. 1 pkt 2 u.o.t.p. TK, jest zakwestionowanie w skardze normy prawnej – naruszającej konstytucyjne wolności lub prawa skarżącego – o charakterze ogólnym (norma generalno-abstrakcyjna), a nie indywidualno-konkretnym (akt stosowania prawa). Norma ogólna jest adresowana do rodzajowo określonego adresata (norma generalna) i wyznacza mu postępowanie w zasadzie powtarzalne (norma abstrakcyjna) (zob. wyrok pełnego składu z 16 listopada 2011 r., sygn. akt SK 45/09, OTK ZU nr 9/A/2011, poz. 97). Natomiast normą indywidualno-konkretną jest akt stosowania prawa (np. wyrok sądowy lub decyzja administracyjna), czyli akt zastosowania ogólnej normy prawnej do indywidualnie oznaczonej osoby (zob. postanowienie z 16 października 2018 r., sygn. SK 2/18, OTK ZU A/2018, poz. 57; L. Morawski, *Wstęp do prawoznawstwa*, Toruń 2016, s. 55-56).

W ocenie skarżącego, źródłem naruszenia jego konstytucyjnych wolności lub praw nie jest ogólna norma prawna, lecz sposób jej zastosowania w ostatecznym orzeczeniu (akt stosowania prawa), gdzie sąd: po pierwsze – miał uznać sprawę za dostatecznie wyjaśnioną „już po przesłuchaniu dwóch świadków” i po drugie – chaotycznie uzasadnił wyrok, co znalazło odzwierciedlenie w jego transkrypcji.

Trybunał Konstytucyjny przypomina zatem, że nie jest uprawniony do kontrolowania aktów stosowania prawa nawet wówczas, gdy organ stosujący prawo dokonał – zdaniem skarżącego – wzbudzającej wątpliwości konstytucyjnej wykładni określonych norm prawnych w konkretnej sprawie (zob. postanowienia TK z: 19 lipca 2005 r., sygn. SK 37/04, OTK ZU nr 7/A/2005, poz. 87; 21 września 2005 r., sygn. SK 32/04, OTK ZU nr 8/A/2005, poz. 95). W zakresie kognicji Trybunału mieści się natomiast dokonywanie kontroli konstytucyjności treści normatywnej przepisu uzyskanej w wyniku jednolitej, powszechnej i stałej wykładni (zob. wyrok TK z 24 czerwca 2008 r., sygn. SK 16/06, OTK ZU nr 5/A/2008, poz. 85). Wówczas, w ramach wyjątku, przedmiotem kontroli konstytucyjności może stać się norma prawna dekodowana z danego przepisu zgodnie z ustaloną praktyką (zob. wyrok TK z 2 czerwca 2009 r., sygn. SK 31/08, OTK ZU nr 6/A/2009, poz. 83). Skarżący nie kwestionuje jednak treści normatywnej przepisów, nadanej im w wyniku jednolitej, powszechnej i stałej wykładni. Przeciwnie, jako sposób naruszenia swoich konstytucyjnych wolności lub praw, wskazuje wadliwe, naruszające standardy konstytucyjne zastosowanie kwestionowanych norm. Z tego względu, mając na uwadze zasadę skargowości, wynikającą z art. 67 ust. 1 u.o.t.p. TK oraz wyjątkowy charakter dopuszczalności takiego zarzutu, Trybunał stwierdził, że badana skarga nie spełnia – określonego w art. 53 ust. 1 pkt 2 u.o.t.p. TK – wymogu wskazania konstytucyjnej wolności lub prawa skarżącego oraz sposobu ich naruszenia w sprawie objętej wniesioną skargą (zob. postanowienie TK z 19 lipca 2005 r., sygn. SK 37/04, OTK ZU nr 7/A/2005, poz. 87).

4. W tym stanie rzeczy Trybunał Konstytucyjny na podstawie art. 61 ust. 4 pkt 1 u.o.t.p. TK odmówił nadania badanej skardze dalszego biegu, ponieważ nie spełnia ona wymogu określonego w art. 53 ust. 1 pkt 2 u.o.t.p. TK.

POUCZENIE

Na podstawie art. 61 ust. 5 u.o.t.p. TK skarżącemu przysługuje prawo wniesienia zażalenia na powyższe postanowienie w terminie 7 dni od daty jego doręczenia.